

Abonamentul

Pentru monarhie:

Pe an 6 fl., $\frac{1}{2}$ an
3 fl., $\frac{1}{4}$ an 1 fl. 50 cr.

Pentru străinătate:

Pe 1 an 18 frcs., $\frac{1}{2}$
an 9 frcs., $\frac{1}{4}$ an
4 frcs. 50 cm.

Focea apare în fiecare
Sâmbătă.

Unirea

Focea bisericescă-politică.

Insertiuni

Un sir garmond:
odată 7 cr., a doua oră
6 cr., a treia oră 5 cr.,
și de fiecare publica-
țiune timbru de 30 cr.

Tot ce privește focea
să se adreseze la «Re-
dactiunea și Admini-
stratiunea Unirii»
în
Blas.

Anul VI.

Blas 26 Decembre 1896.

Numărul 52.

Invitare la abonament.

Rugăm pe P. T. Domni abonenți, cari sînt în restanță cu abonamentul, să binevoască a grăbi cu achitarea acestuia, pentru ca să putem acoperi spesele edării foii.

Tot o dată invităm la abonament nou cu 1 Ianuariu 1897, spre care scop la numărul viitor vom alătura câte o asemnățiune postală, rugându-ne a renoi cât mai grabnic abonamentul, pentru ca să nu se facă întrerumpere cu spedarea foii.

Prețurile rămân cele vechi și sînt indicate în fruntea foii.

Administrația.

Autochefalie?

Crisa primațială din România e terminată.

„Înțelepciunea regelui Carol și patriotismul bărbaților români au sciut afla o rezoluțiune fericită, și azi biserica română, statul român au îmbrăcat haîne de sərbătore, și au început a continua lucrarea civilisătore, care s'a fost întrerupt după căderea regimului conservator. . . . Afacerii s'a dat soluțiunea unică posibilă și după vederile noastre. Corporațiunea supremă, care a făcut greșala cu sentența din cestiune, ea trebuia să vină și să dea satisfacțiune mitropolitului, ea trebuia să vină și să lea ocara de-asupra bisericii, ea era chemată să redea sinodului stima și auctoritatea, ce i-o a luat, în fine guvernul trebuia să reprobe esecutarea barbară a acelei sentențe. Am fi considerat de pericol pentru consolidarea și desvoltarea sănătosoasă a lucrurilor în biserica din România, dacă o altă auctoritate străină de biserică venia să dea reparațiunea, care s'a dat. S'a redat bisericii stima, auctoritatea și liniștea cuviincioasă; mitropolitul Ghenadie, după ce i-s'a făcut dreptate, a demisionat, și în scaunul mitropoliei din România azi șede fostul mitropolit Iosif Gheorgian, care a fost dimisionat sub conservatori. — În legea sinodală a României stă dispozițiunea, că mitropolitul primat pôte fi ales numai dintre episcopi. Fiind vacant tocmai acum scaunul episcopesc de la Roman, fostul mitropolit Gheorghian mai întâiu a fost ales episcop de Roman, și în calitate această a fost reales de mitropolit-primat.“

Étă din cuvint în cuvint, cum aprețiează organul bisericesc din Sibiu resolvirea crisei primațiale din România.

Noi de la începutul crisei am păstrat o atitudine de tot rezervată și ne-am reținut a ne pronunța, mărginindu-ne numai la oficiul de simpli cronicari. Am urmat ținuta acésta, pentru ca nimenia să nu ne pôtă zice, că voim a pescui în turbure.

Azi, când crisa e terminată, nu ne mai este iertat a tăcé.

Să luăm dar lucrurile pe rînd.

Pentru cari cuvinte a fost caterisit în 20 Maiu a. c. mitropolitul primat Ghenadie?

Pentru că a falsificat dogmele, a schimbat liturgia, a comis nenumerate simonii, și pentru delictе ordinare, pe cum furt șcl.

Cine l-a caterisit pe mitropolitul primat Ghenadie?

Sfintul Sinod al bisericii autochefale ortodoxe din România.

Cine ridică sentența de caterisire de-asupra mitropolitului primat Ghenadie?

Tot acela-și sfint Sinod al bisericii autochefale ortodoxe din România.

Și pentru cari cuvinte ridică tot acela-și sfint Sinod al bisericii autochefale ortodoxe din România sentența de caterisire de-asupra mitropolitului primat Ghenadie?

Pentru că mitropolitul primat Ghenadie a negat constant, că nu s'ar închina „primei din primele“ dogme ale religiunii creștine, anume sfintei Treimi, și pentru că după can. 139 de la Cartagena, dacă primul punct de acusare rămâne nedovedit, tôte cele alalte puncte trebuie să cadă (?).

Ei bine, dacă deci greșală s'a comis cu prima sentență, dacă tôte punctele de acusă au cădut, dacă nedreptate s'a făcut mitropolitului primat Ghenadie, și a fost rehabilitat, atunci întrebăm: de ce a dimisionat mitropolitul Ghenadie, și de ce a trebuit să fie ales alt mitropolit primat?

Binevoască a ne răspunde focea sibiană, care află așa de înțeleptă și patriotică soluțiunea acésta „unică posibilă“ și așa de corăspundătoare stimei și vaței bisericii autochefale române?

Orî a fost vinovat mitropolitul Ghenadie orî nu. Altă ipotesă nu-î. A fost vinovat? Atunci de ce l-ați rehabilitat? — N'a fost vinovat? Atunci de ce l-ați dimisionat?

„S'a redat bisericii stima, autori-

tatea și liniștea cuviincioasă,“ zice „Tel. Rom.“. Și prin ce anume? Prin aceea, că supremul for bisericesc, sfintul Sinod recunósce, că a judecat nedrept, fără a observa condițiuni esențiale de procedură, fără a da ocașie acusatului, să se pôtă apăra? Ast fel se ridică stima unei judecătórii, că o faci, ca ea însă-și să-și dea vot de blam?

Dacă „Tel. Rom.“ crede, că prin o asemenea soluțiune s'a redat bisericii stima și auctoritatea cuviincioasă, fie! Nu le stricăm gustul.

Pe noi ne dore înse de nêmul nostru, și ne dore, că prin asemenea proceduri se sgudue încrederea credincioșilor în suprema auctoritate morală.

Durere deci, că noi nu putem împărtași vederea domnilor de la „Tel. Rom.“, că s'ar fi redat bisericii stima și auctoritatea cuviincioasă, din contră sintem de credința, că biserica ortodoxă română a suferit o gróznică sguduitură.

Pentru că cei ce gândesc cât de puțin, vor vedé, că biserica nu e socotită mai pe sus de cele alalte instituții din stat, că prelații ei se lasă a fi folosiți de puterea laică spre scopuri de partid, că și episcopii trebuie să se schimbe după deosebitele guverne, pe scurt, că biserica nu e aceea, ce trebuie să fie după instituțiunea ei cea dumnezească: nae tainică, în care să se găsească adăpost și scăpare sigură.

Dar încolo asta așa a trebuit să urmeze. Schisma s'a rupt de la urmașul Sfintului Petru, pentru a ajunge sub stăpânirea Sultanului, a Țarului și așa mai departe până la G. Mărzescu.

V'ați făcut *autochefali*, ca să ajungeți — *achefali*!

Ați vrut, să faceți de capul vostru, și — v'ați făcut de cap!

Autochefalie = *Achefalie*.

Schisma progressivum. Schisma grecescă merge tot înainte. Acum chiar și schismaticii din imperiul turcesc rump legătura cu patriarhul numit icumenic. Bulgarii s'au despărțit de mult de el și petrec în „schismă“. Acum atât Sêrbii, cât și Românii din Turcia stnt pe calea de a se subtrage de sub ascultarea față de patriarhul grecesc din Fanar.

Scirile cele mai nouă spun, că poporația sêrbescă din Úsküb a trimis o deputație la patriarhul în cestia alegerii de mitropolit. Patriarhul a primit deputația cu bunăvoință, înse în ce privește alegerea mitropolitului, a declarat, că cestia nu cade în competența dînsului. Deputația a îndreptat o scriptă către sinodul patriarhal, dintre membrii că-

ruia unui sînt aplicați a împlini dorințele Sîrbilor de a anula adecă alegerea unui Grec de mitropolit în Ūsküb.

Mitropolitul primat al Sîrbiei în o scriptă condamnă atitudinea patriarhului ostilă Sîrbilor și amenință cu restabilirea patriarhatului de Ipek. Guvernul Sîrbiei a trimis agenților săi diplomatici din străinătate o notă circulară în cestia acésta, și pe cum anunță oficiosa sîrbescă „Widelo“, dacă nu s'ar împlini dorințele Sîrbilor din Turcia, aceștia după esemplul Bulgarilor și al Românilor se vor separa cu totul de patriarhatul grecesc, și nu este imposibil, că bisericile ortodoxe-orientale, cari s'au desfăcut de cătră patriarhat, în un conciliu comun vor declara de schismatici patriarhatul icumenic de până acum și pe Grecii, cari îi sînt aderenți.

Patriarhul din Constantinopol, care servește numai interesele naționale grecesci, este gata, să escomunică pe Antim, mitropolitul Românilor din imperiul turcesc, publicarea anatemei înse o mai amână.

Crescerea populațiunii în Prusia și în Franța. De curînd a apărut raportul despre conscripția poporului făcută cu finea anului trecut în Prusia. Din acel raport se vede, că populația Prusiei cu finea anului 1895 era de 31.855,123, pe când în 1890 număra numai 29.957,367, așa dară în decurs de 5 ani a crescut cu 1.997,756. Nu numai în Prusia, dară și în cele alalte țeri ale imperiului german populația crește în mod însemnat, de și emigrările încă sînt considerabile. În proporție mai mare se înmulțesc catolicii, apoi protestanții. Jidovii, atât de spornici în Ungaria și în Galiția, în Germania nu se înmulțesc. Causa este, că în Germania, unde poporul e mai luminat, nu lasă anumiți ramii de industrie și comerț ca monopol pentru Jidovi, și ast fel aceștia sînt siliți a-și căuta fericirea în alte părți.

Pe când Germanii arată o sporire atât de însemnată, pe atunci în unele departamente din Franța se observă o scădere ultimă a populației. Preste tot populația de preste 38 milioane a Franței în ultimii 5 ani abia a crescut cu 130,000 suflete. Crescînd în proporția acésta numai în 60—70 de ani s'ar înmulți, cu cât s'au înmulțit Prusianii în cincii ani.

Datele acestea dovedesc, că Germanii se întăresc, ceea ce recunoscînd în cele din urmă și Francezii vor renunța la politica de revanș, ér acésta pôte avé ca urmare salutară reducerea armetelor, sub povara cărora îmbrăncesc statele europene. Causa principală a creșterii populațiunii din Germania este a se căuta în împrejurarea, că Germanii în general sînt un popor cast și moral, pe când Francezii sub ocîrmuirea francmasonă în parte mare s'au abătut de la credință și au cădut în nemoralitate.

Răspunsul „Telegrafului Roman“. — În sfârșit redacția „Tel. Rom.“ totuși s'a hotărît, să ne răspundă la întrebările, cari i-le-am pus în nrul 49. Etă răspunsul acesta publicat în nrul „Tel. Rom.“ din 24 a c.:

„O indispozițiune, care timp mai îndelungat ne-a ținut între patru păreți, ne-a luat posibilitatea de a reflecta în dată la cele scrise în ziarul „Unirea“. —

„Ne grăbim a răspunde cu „da“ la tóte întrebările.

„Tóte cele înșirate țintesc la favoruri

materiale și personale, cari nimica nu aú de a face cu binele poporului.

„Întrebările nu sînt indiscrete, și noi de o potrivă condamnă demoralizarea, care se produce prin asemenea treceți fie de la greco-catolici la noi, fie viceversa.

„În categoria celor indicate de „Unirea“ mai vine și cazul, când un cleric absolut lea de soție o greco-catolică, și din acel motiv, trece la greco-catolici și în dată capătă o parohie bună.

„În o comună amestecată asupra greco-orientalilor se face repartiție pentru a se acoperi dotațiunea învățătorului său a preotului. Între popor se aruncă neghina confesionalismului, și poporul trece la biserica greco-catolică.

„Credincioșii nostri aú a solvi o taxă óre care sidoxială pentru susținerea arhierelui nostru și a organismului bisericesc.

„Ca să scape ómenii de acésta sarcină, sînt invitați, să facă trecerea.

„Coróna imoralității o pune apoi nenorocirea, că pentru a se promova asemenea treceți s'au format fundațiuni anume, și preoții, cari se pot lăuda cu asemenea fapte, din acea fundațiune sînt remunerați.

„Rêul acesta există, durere, și el face progrese în sinul poporului nostru.

„Demoralizarea crește.

„Ne plîngem pentru desastrosele efecte ale corupțiunii în administrațiune și la alegerile dietale.

„Dacă se va continua demoralizarea și în biserică, atunci unde vom ajunge? Poporul demoralizat netrebnic e, și ca greco-catolic și ca greco-oriental.“

Luăm declarațiile acestea tóte spre plăcută știință a fară de „coróna imoralității“, căci „rêul acesta“ nu „există“.

Copita confesională a „Dreptății“ s'a manifestat din nou. Ea în numărul său din 22 a c. publică un articol datat din Făgăraș și semnat cu „i.“ referitoriu la „Ameliorarea salariilor preoților români din budgetul statului“. Fôrte frumos, că o face acésta, dar pentru aceea de loc nu avea lipsă, să dea cu copita în s. Unire, și acésta cu atât mai virtos trebuia să nu o facă, fiind că s'a vedit apoi, că copita — nu e de cal.

Colaboratorul „Dreptății“ își permite adecă a spune preoților români, că în cazul acesta „trecutul său istoria îi pôte povățui, ce să facă“.

Las că nu e chiar lucru istoric, că „mitropolitul Sava al II-lea“, care de alt mintea numai român nu a fost, „sciut este, că a suferit martiriu“, pentru că dóră „ținea la religiunea lui“ în fața tendențelor de a calvini pe Români din Ardeal.

Las că colaboratorul citéză nise cuvinte de ale lui Șincai, cari acesta le-a scris de-a dreptul în contra arhierilor neuniți, cari oblăduiau pe Români, dar le citéză așa, ca și cum Șincai le-ar fi îndreptat în contra tendenței Ungurilor de a magiarisa pe Români. Etă cu câtă perfidie ori cu câtă ignoranță, — alégă-și una din două, — citéză cuvintele lui Șincai: „Vai neamului românesc și éráși vai! carele ultîndu-și vița și sîmînța, geme sub jugul altor nîmuri, nu pentru altceva, ci numai pentru neînvîțatura, nedragostea între sine și pentru viclesugul nîmurilor străine, cari cu frumoșe legi vor să înșele pe bieții Români . . . Nu vreți eú, să numesc nîmurile acestea, ci numai

atâta zic: Ce păstori aú ele? . . . Deșteptă-te drept aceea, o iubite neam al meú, ai minte!“

Pe când Șincai a scris: „Vai nîmului românesc și éráși vai! carele ultîndu-și vița și sîmînța geme sub jugul altor nîmuri, nu pentru alt ceva, ci numai pentru neînvîțatura, nedragostea între sine, nepriceperea sa și viclesugul nîmurilor celor străine, cari cu frumoșe pretesturi, mai ales ale legii creștinesci, în care eú vreú, să moriú, înșală pe bieții Români, de-í stăpînesc și în ziua de acum. Nu vreți eú, să numesc nîmurile acestea, ci numai atâta zic: Ce păstoriú ai, ale cărui cuvinte nu le înțelegi? Vedeți, socotesce și judecă, ce vreți arhieriei aceștia? Să te învețe, să-ți prindă partea pe lumea acésta, aú să te ducă la ceriuri? Nu crede, o Române! pentru că numai punga ta o voesc, ca să-și umple pungile lor, și tu să rămâi rob acelora, pe cari mai marii tîi i-aú stăpînit óre când. Deșteptă-te drept aceea, o iubit nîmul meú, și ai minte! luând pildă din Moldoveni, al căror tiran Despot Grecul cel blăstemat așa a lucrat în anul de acum.“

Cine nu vede de aci abuzul cel grosolan și pécătos, care-l face dl „i.“ de cuvintele lui Șincai?

Acéstea înse trecă. Dar ceea ce nu pricepem de loc, e ceea ce scrie dl „i.“ mai apoi:

„Tot asemenea ne arată istoria, cum aú lucrat și aú promis guvernele Transilvaniei și Ungariei, când aú divizat pe Români în confesiuni și aú pus între ei păretele vrajbei.“ Ér asertul acesta și-l dovedesc prin cuvintele lui Mih. Caerei: „Din tóte veți, că politica de sus și interesul cu porțiunea canonică i-aú amăgit.“ Că străinii ar fi divizat pe Români din Ardeal aruncînd între ei „interesul porțiunii canonice“, asta de loc nu scim, din care parte a istoriei a putut-o scóte dl „i.“. Noi din istorie așa scim, că a fară de câte va familia din Brașov, — și chiar și acelea nu române, ci grecesci, — Români Ardealului toți aú primit s. Unire, érá mai apoi tot acei Fanarioți, cari după spusa lui Șincai „cu frumoșe pretesturi, mai ales ale legii creștinesci, — înșală pe bieții Români, de-í stăpînesc și în ziua de acum“, dîndu-și mînilor cu Sîrboteii, cu Calvinii și cu Luteranii, „aú divizat pe Români în confesiuni și aú pus între ei păretele vrajbei“. Asta ómenii nostri ar puté să o scie deja, căci dóră espusu-s'a și doveditu-s'a destul de bine în opul „Cestiuni din dreptul și istoria bisericii românesci unite“ apărute deja în 1893. Ér apoi sciut este, că nu Fanarioții, Sîrboteii, Calvinii și Luteranii aú dat preoțiunii române unite porțiunile canonice, ci acésta a făcut-o împératul și a nume nici pe de parte cu scopul de a magiarisa pe Români, pe cum nici nu s'au magiarisat Români uniți de loc prin porțiunile canonice.

Înse ce să te faci? dragostea „Dreptății“ față cu numele de unit e așa de mare, cât ea în istorie vede desnaționalizare pretutindenea în biserica unită, numai sîrbirea Românilor cu ajutoriul „ortodoxiei“ cea de acolo de la nasul ei, asta nu o vede. Ce să te faci? Dragostea te orbesc.

Resolvirea crizei primațiale din România.

Reproducem după „Monitorul Oficial“ tóte actele oficiale, prin cari s'a pus în fine capăt crizei bisericesci, care a sguduit România din Maiú până acum. Documentele acestea își aú importanța lor istorică.

I.

Procesul verbal despre ședința Sinodului.

Ședința de la 4 Decembrie 1896.

Ședința se deschide la orele 11 a. m. sub presidența I. P. S. S. Mitropolit al Moldovei și Sucevei D. D. Iosif Naniescu.

Prezenți 14 P. P. S. S. membri.

Se constituie biroul, alegându-se ca secretari P. P. S. S. arhierul Pimen Piteșteanu și Atanasie Craioveanu.

Se citește sumarul ultimei ședințe a sesiunii trecute.

I. P. S. președinte dă cuvântul dlui ministru al cultelor și instrucțiunii publice.

Di G. Mărzescu, ministrul cultelor și instrucțiunii publice:

„Înalt Prea Sântite Mitropolit al Moldovei și Sucevei, Primichiriu-Președinte al Sântului Sinod al Sântei biserici autocefale ortodoxe române.

Ministru al cultelor și instrucțiunii publice, fiu al Bisericii autocefale ortodoxe de răsărit, cuprins de o adevărată pietate creștină, înainte de a fi intrat în acest dumnezeesc și sânt locaș, zis-am: „Rugăciunile mele Domnului voiu da înaintea a tot norodului Lui, Lui voiu jertfi jertfă de laudă, . . . și așa întru numele Domnului, înaintând până în fața voastră, Primichiriu-Președinte al Stului Sinod, striga-voiu dimpreună cu psalmistul:

„Deschideți-mi porțile dreptății, căci Drepta Domnului a făcut puterea, Drepta Domnului m'a înălțat! . . . Lui deci mai întâiu se cuvine, să mă închin, mărturisindu-Î, că și acesta-î ziua, pe care a făcut-o Domnul spre a ne bucura și a ne veseli cu toții întru înșă; căci calea adevărului umblând, cugetarea noastră a tuturor, o! Dómne Sânt! legea Ta este!”

Binecuvîntați așa dar, Înalt Prea Sfinte Mitropolit al Moldovei și Sucevei, Primichiriu-Președinte, și voi, Înalți Prelați, pe sufletescul fiu, credinciosul servitor al tronului Maiestății Sale Carol I, și dați-mi cuvîntul spre a-mi îndeplini ca ministru al cultelor și instrucțiunii publice datoria prescrișă prin art. 11 din legea Stului Sinod de la 1872, după care avînd dreptul de a asista la deliberările Sului Sinod, implicit am și datoria de a sta ca o sentinela neadurmită a respectului legilor.

Răspunător înaintea Reprezențațiunii naționale, răspunător cătră Maiestatea Sa Regele, carele după art. 35 din Constituțiune este capul puterii executive, și ca atare exercită o supremă privighiare și un suprem control asupra tuturor instituțiilor, ce funcționează în Statul român, în împreună înțelegere, Stul Sinod, și guvern, să aducem și astăzi un sincer omagiū legilor și canónelor, ce stau în armonie cu legile fundamentale ale țării; căci numai așa vom dovedi țării și Maiestății Sale Regelui, că Stul Sinod, ca și guvernul, are în prima linie ordinea în Stat.

Tinde deci, o Dómne! mâna Ta cea nevădută dintru Sfînt Locașul Tău și ne binecuvînteză pe noi toți, căci după cum zice și luminătorul dascăl al creștinătății, Sfîntul marele teolog Grigorie: „Bună rînduelă se cuvine pretutindenea a se păzi ca una, ce păzesc pe toate, mai ales întru cele bisericesci, unde fiesce carele este dator a-și cunoște măsurile sale, și hotarēle rînduelii sale a nu le trece.”

Guvernul pe de o parte călăuzit de legile fundamentale ale țării și de înțelepciuni-

nea sântitelor canóne, cari cu tótele împreună glășnesc, că: „dregătorii mari și mici, ca și cetățenii drept credincioși dator de o potrivă sînt a nu cruța nici un sacrificiū, când este vorba de a nu desbina Sta noastră Biserica creștină ortodoxă de răsărit;” — ér pe de alta, guvernul ținînd la onórea de a-și îndeplini angajamentul solemn luat în fața representațiunii naționale, pre cum și în fața Corónei: „că va rezolvi spre satisfacerea generală cestiunile de la ordinea zilei, carele cer o soluțiune pacnică și cât mai neîntârziată” —; că necontestat și necontestabil, între cestiunile aceste impunēdu-se, în primul loc, pacea în Sânta noastră Biserica spre a se aduce ast fel unirea și dragostea și între Episcopi și Mitropoliți și între clerici și între cei lumeni; ca ministru de culte de a mea datorie am cređut de a face un călduros apel la puterea Harului, ce vè este dat de la Mântuitorul Domnul nostru Isus Christos, întru Sântul Duh de a lega și deslega, să binevoii de a chibzui: să se ridice de de-asupra Mitropolitului Ungro-Vlahiei Ghenadie Petrescu hotărîrea Stului Sinod de la 20 Maiu 1896.

Temeiurile, cari le cred puternice în spriginul propunerii, pe care o ridic până la înălțimea scaunului Vostru de supremi judecatori întru tóte cele spirituale, în scurte cuvinte sînt:

Stul Sinod a judecat în lipsă pe Mitropolitul Ghenadie, așa că Înalta și Sta acesta autoritate Bisericescă nici a putut și nici a fost pusă în pozițiune de a cunoște tóte întimpinările la învinuirile, ce i-se aduceau.

Întrînd apoi în examinarea de aprópe a acestor învinuirii, ne-am convins, că unele din ele cad în competența autorităților laice, și că asupra lor s'a pronunțat ordonanța judecatorului de instrucțiune din 12 Noembre 1896, care a fost anulată.

Cât se atinge de prima învinuire de domeniul pur spiritual, „că ar fi introdus inovațiunii în serviciul Sântei liturghii, schimbând tipicul serviciului arhieresc de la Sânta liturghie, contra usurilor din vechime stabilite” . . . mărturisirea publică făcută în urmă de Mitropolitul Ghenadie, că un singur moment în viața sa n'a încetat de a păstra și de a se închina la dogma Sântei Treimi, ce este prima între primele dogme ale religiunii creștine . . . imi este mângăitor lucru de a crede, că v'a convins și pe voi, Înalți Prelați, că această învinuire nu mai póte sta în picioare.

Cădēnd această primă învinuire, ea după canóne atrage după sine căderea și a celor alte învinuirii. (Vađă-se canonul 139 din Sinodul de la Cartagena).

Așa în calea adevărului umblând, ridicând mâinile spre poruncile Domnului, pe cari le-am iubit și m'am deprins întru îndreptările lor, și ca creștin și ca ministru invocând puterea Harului, ce vè este dat de la Cel de sus de a lega și deslega, termina-voiu în acest Dumnezeesc și Sânt Locaș pentru admiterea și votarea propunerii, ce am onóre de a vè face cu evanghelicescul glas, ce zice: „Așa să lumineze lumina voastră înaintea ómenilor, ca să vadă faptele voastre cele bune, și așa să slăvim cu toții pe Tatăl nostru, Cel ce este în Ceruri!”

În urma cuvîntării dlui ministru au luat cuvîntul I. P. S. Președinte și P. P. S. S. Episcopi de Râmnic și al Dunării de Jos.

Înalți Prea Sântilor Lor susțin propunerea dlui ministru și au rugat Stul Sinod,

ca să o admită trimițēdu-o conform art. 27 din regulamentul inferior al Stului Sinod la o comisiune ad hoc.

Se aleg în comisiune P. P. S. S. Episcop de Râmnic, Huși și Dunărea de Jos.

Ședința se suspendă rămânēnd, ca comisiunea să cerceteze de aprópe propunerea dlui ministru și să raporteze Stului Sinod.

La redeschidere raportorul comisiunii, P. S. Parthenie, citește raportul, prin care arată, că comisiunea își însușesc propunerea dlui ministru și rógă pe Stul Sinod, s'o primescă.

În urma desbaterilor urmate Stul Sinod a admis raportul cu 12 bile pentru, una contra și o abținere, după care Stul Sinod a dat în unanimitate următórea hotărîre:

Hotărîrea Stului Sinod a Sântei biserici autocefale ortodoxe române.

Ședința de la 4 Decembrie 1896.

Nr. 232.

Stul Sinod al Sântei Biserici autocefale ortodoxe române de răsărit întrunindu-se astăzi 4 Decembrie la orele 11 a. m. sub președinția I. P. S. Mitropolit al Moldovei și Sucevei D. D. Iosif Naniescu, asistat de P. P. S. S. Arhierul Athanasie Craioveanu și Pimen Piteșteanu secretari, fiind prezenți 14 PP. SS. și anume:

I. P. S. Mitropolit al Moldovei și Sucevei D. D. Iosif Naniescu președinte; P. S. S. Episcop al eparhiei Huși D. D. Silvestru; P. S. S. Episcop al eparhiei Râmnic-Noul-Severin D. D. Ghenadie; P. S. S. Episcop al eparhiei Dunării de Jos D. D. Parthenie; P. S. S. Episcop al eparhiei Argeș D. D. Gherasim; P. S. S. Episcop al eparhiei Buzău D. D. Dionisie; P. S. Arhieru Valerian Râmniceanul; P. S. Arhieru Calistrat Bêrlădeanu; P. S. Arhieru Dositeu Botoșeneanu; P. S. Arhieru Ioanikie Băcăoanu; P. S. Arhieru Pimen Piteșteanu; P. S. Arhieru Athanasie Craioveanu; P. S. Arhieru Meletie Gălățeanul, și P. S. Arhieru Nifon Ploșteanu.

Avēnd în vedere propunerea făcută de dl ministru de culte și instrucțiune publică sub Nr. 4.830 în cuprinderea următóre: „să se ridice de de-asupra Mitropolitului Ungro-Vlahiei Ghenadie Petrescu hotărîrea Sinodală de la 20 Maiu 1896.”

Considerând căldurosul apel făcut de dl ministru prin discursul, ce l-a rostit în Stul Sinod în spriginul acestei propunerii,

Sântul Sinod

Deliberând asupra acestei propunerii, conform art. 27 din regulamentul său interior a trimis-o în examinarea unei comisiuni compuse din trei PP. SS. membri, cari au presintat următorul raport:

Înalt Prea Sântite Președinte!

Subsemnații membri ai comisiunii alese de Stul Sinod pentru a se rosti asupra propunerii dlui ministru de culte și instrucțiune publică, prin care cere a se ridica de de-asupra Mitropolitului Ungro-Vlahiei Ghenadie Petrescu hotărîrea de la 20 Maiu 1896, întrunindu-ne astăzi 4 Decembrie am luat în cercetarea cea mai de aprópe numita propunere, și avēnd în vedere temeiurile, pe cari dl ministru le aduce în spriginul propunerii sale.

Comisiunea în unanimitate însușindu-și acele temeiuri recunoște, că în adevăr Mitropolitul Ungro-Vlahiei Ghenadie Petrescu a fost judecat în neînțelegere, așa că Stul Sinod.

nu a putut cunoaște toate întimpinările la învinuirile, ce i-s'au fost adus.

Întrând apoi în examinarea tuturor acestor învinuiri a constatat, că unele din ele, cad în competența autorităților laice, și că asupra lor s'a pronunțat ordonanța judecătoarei de instrucție din 12 Novembre 1896, care a fost anulată.

În ce privește prima învinuire de domeniul spiritual, intitulată: „lovire directă în contra bisericii ortodoxe“, prin aceea, că ar fi introdus inovație în serviciul Stei Liturghii, schimbând tipicul serviciului arhieresc la Sta Liturghie, contra usurilor din vechime stabilite în această privință, mărturisirea solemnă, ce Mitropolitul Ghenadie a făcut în urmă, că un singur moment în viața sa n'a încetat de a păstra dogma Stei Treimi, care este prima între primele dogme ale religiunii creștine;

Comisiunea s'a convins, că această învinuire nu mai poate sta în picioare;

Considerând, că după Stele Canóne și anume după canonul 139 din Sinodul de la Carthagenă toate învinuirile cad prin faptul numai, că prima învinuire a căzut, — că acest canon este imperativ, glăsuiind în următorul mod: „ați plăcut, ca de câte ori clericii se prăesc de către piriși cu multe vinovății, și dacă de dinșii, pentru ceea ce întâiu s'a lucrat, nu s'a putut dovedi, pe cele alalte după acesta să nu se primescă“;

Considerând apoi căldurosul apel, ce-l face dl ministru de culte și instrucție publică în interes, ca pacea să se introducă în Sta noastră Biserică, pentru ca așa să se cimenteze unirea și dragostea între Episcopi și Mitropoliți și între clericii și între cei lumeni, și că nici un sacrificiu nu trebuie cruțat, când este vorba de a păstra pacea în Sânta noastră Biserică de răsărit,

Comisiunea în unanimitate este de părere, ca Stul Sinod să admită propunerea făcută de dl ministru de culte și instrucție publică și în consecință să hotărască: ridicarea de de-asupra Mitropolitului Ungro-Vlahiei Ghenadie Petrescu a hotărârii de la 20 Maiu 1896.

Primiți, vă rugăm, Înalt Prea Sântite Președinte, profundul respect, ce vă păstrăm. Silvestru, Episcop a Hușilor. Ghenadie, Episcop al Râmnicului. Parthenie, Episcop al Dunării de jos.

Având în vedere considerantele și concludsiunile acestui raport pe care-l aprôbă,

Sântul Sinod

Călăuzit de cuvintele Domnului Dumnezeuului și Mântuitorului nostru Isus Christos, care a zis Sântilor săi ucenicii și apostoli, ai căror umili următori sintem: „Pace vouă, pacea mea dau vouă, ca să vă iubiți unii pe alții, căci în acesta vor cunoaște toți, că ai mei ucenicii sînteți, de veți ave dragoste între voi“.

Acestei porunci dorind a urma cu toții, și incredințat Stul Sinod, că unirea și dragostea sînt singurele, cari dau omului liniștea conștiinței și-l fac fericit în lumea acesta și-l pregătesc pentru a moșteni viața viitoare;

Considerând, că numai prin unirea și dragostea cea dintre noi se va preamări Dumnezeu cel în Treime: Tatăl, Fiul și Duhul Sânt;

Având de a pururea în vedere aceste Sântite și Dumnezeiesci precepte,

Sântul Sinod

Cu puterea Harului ce i-s'a dat de către Domnul nostru Isus Christos întru Duhul Sânt de a lega și deslega,

Hotărăse:

Ridică de de-asupra Mitropolitului Ungro-Vlahiei Ghenadie Petrescu hotărârea de la 20 Maiu 1896.

Acastă sentință s'a rosit de Stul Sinod prin organul I. P. S. președinte D. D. Iosif Mitropolitul Moldovei și Sucevei în ședința de la 4 Decembrie 1896, și s'a semnat de P. P. S. S. membri, pe cum urmază: Iosif Mitropolitul Moldovei. Ghenadie al Râmnicului. Dionisie al Buzăului. Silvestru al Hușilor. Gherasim al Argeșului. Parthenie al Dunării de jos. Ar. Valerian Râmniceanu. Calistrat Bêrlădeanu. Dosithei Botoșăneanu. Ioanikie F. Băcăoanu. Pimen G. Piteșteanu. Meletie Gălățeanu. Nifon N. Ploieșteanu.

Subsemnatul mă unesc cu hotărârea Stului Sinod, cu rezervă asupra întâiului considerant din raportul comisiunii. Athanasie M. Craioveanu.

Esecutarea sentenței.

Ministerul cultelor și instrucției publice

Carol I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate:

Asupra raportului ministrului Nostru secretar de Stat la departamentul cultelor și instrucției publice;

Având în vedere decisiunea Stului Sinod dată în ședința sa de la 4 Decembrie a. c. și jurnalul consiliului de ministri Nr. 1 din ședința de la 4 Decembrie același an,

Am decretat și decretăm:

Art. I. Suspendarea I. P. S. S. Mitropolitul Primat D. D. Ghenadie Petrescu din trepta Arhieriei și administrațiunea Mitropolită este și rămâne ridicată.

Art. II. Ministrul Nostru secretar de Stat la departamentul cultelor și instrucției publice este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în Bucuresci, la 4 Decembrie 1896.

Carol

Ministrul cultelor și instrucției publice,
G. Mărzescu Nr. 4.600.

Demisiunea I. P. S. S. Mitropolitului Primat Maiestății Sale Carol I Regele României Sire,

De la începutul crizei dureroase, prin care a trecut de atâtea luni Sânta noastră Biserică Română, mi-am pus totă nădejdea în dreptatea Maiestății Vóstre.

Acum, când dreptatea mi-s'a făcut, și Sânta noastră Biserică nu mai este turburată de nisece întâmplări, pe cari eu, urmând pilda Mântuitorului, m'am hotărît, să le uit, nu voesc, să se credă, că ași fi pedică la dragostea și liniștea, care trebuie să domnescă printre păstorii sufletesci ai nêmului nostru.

Prețuind mai mult binele Sântei noastre Biserici și pacea supușilor credincioși ai Maiestății Vóstre de cât deșertăciunile slavei și a măririlor, rog pe Maiestatea Vóstră, să binevoiți a-mi primi demisia din scaunul de Mitropolit Primat al țerii.

M'am ținut statornic în fața nedreptății, prilej de vrajbă între frații mei întru Christos nu voiți, să fiu.

De aci înainte, ca și în trecut, mă voiți ruga lui Dumnezeu pentru liniștea și bună

starea a Sântei noastre Biserici, pentru înălțarea și propășirea Patriei și pentru sănătatea și îndelunga viață a Maiestății Vóstre și a întregii Dinastii.

Sînt al Maiestății Vóstre

Prea supus și prea plecat smerit

Rugător către Dumnezeu

Pentru Voi și Dinastia Vóstră

Ghenadie Mitropolit primat.

1896 Decembre 4.

Carol I.

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate:

Asupra raportului ministrului nostru secretar de Stat la departamentul cultelor și instrucției publice sub Nr. 4.836;

Având în vedere demisiunea dată de I. P. S. Sa Mitropolitul Primat Ghenadie Petrescu din înalta demnitate de Mitropolit al Ungro-Vlahiei, Exarch al plaiurilor și Primat al României.

Am decretat și decretăm:

Art. I. Demisiunea I. P. S. Sale Mitropolitului Primat D. D. Ghenadie Petrescu este primită.

Art. II. Afacerile Eparchiei vor fi gerate de P. S. Sa Arhierul Meletie Gălățeanu, vicarul Stei Mitropolii, până la alegerea noului mitropolit Primat.

Art. III. Ministrul nostru secretar de Stat la departamentul cultelor și instrucției publice este însărcinat cu esecutarea dispozițiilor decretului de față.

Dat în Bucuresci la 4 Decembrie 1896.

Carol

Ministrul cultelor și instrucției publice
G. Mărzescu Nr. 4.601.

Convocarea Marelui Colegiu Electoral.

Carol I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate:

Asupra raportului ministrului Nostru secretar de Stat la departamentul cultelor și instrucției publice sub Nr. 4.840;

Vedând jurnalul consiliului de ministri cu Nr. 4 din 4 Decembrie 1896;

În virtutea art. 6 din legea pentru alegerea Mitropoliților și Episcopilor eparhioți, cum și a constituirii Stului Sinod al Stei Biserici autocefale ortodoxe române,

Am decretat și decretăm:

Art. I. Colegiul electoral prevădut la art. 1. din citata lege este convocat pentru ziua de 6 Decembrie 1896 spre a procedea la alegerea noului Arhieriscop și Mitropolit al Ungro-Vlahiei, Esarch al Plaiurilor și Primat al României, al căruia scaun a rămas vacant prin demisionarea I. P. S. S. Mitropolit Primat Ghenadie Petrescu.

Art. II. Ministrul Nostru secretar de Stat la departamentul cultelor și instrucției publice este însărcinat cu esecutarea acestui decret.

Dat în Bucuresci la 4 Decembrie 1896.

Carol

Ministrul cultelor și instrucției publice,
G. Mărzescu. Nr. 4.603.

Carol I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate:

Colegiul electoral prevădut în art. I. din legea pentru alegerea Mitropoliților și

Episcopilor eparchioși, cum și a constituirii Sfântului Sinod al Sfintei Biserici autocefale ortodoxe române, alegând în ziua de 6 Decembrie anul una mie opt sute nouăzeci și șase, pe P. S. S. Episcopul de Roman, D. D. Iosif Gheorghian, de Archiepiscop și Metropolitan al Ungro-Vlahiei, Exarch al Plaiurilor, Primat al României și Președinte al Sfintei Biserici autocefale ortodoxe române;

Noi, Carol I, Rege al României,
Am întărit prin înaltul decret Nr. 4622 din 6 Decembrie, anul una mie opt sute nouăzeci și șase, alegerea făcută, și dăm a noastră diplomă o dată cu investitura I. P. S. Sale D. D. Iosif Gheorghian, Archiepiscopul și Mitropolitul Ungro-Vlahiei, Exarch al Plaiurilor, Primat al României și Președinte al Sfântului Sinod al Sfintei Biserici autocefale ortodoxe române.

Data în Palatul Nostru regal din București, în fața înaltului cler, a consiliului nostru de miniștri, a înaltelor Corpuri legislative ale Senatului și a fruntașilor țării, în opt Decembrie anul mântuirii una mie opt sute nouăzeci și unulea.

Carol.

Ministrul cultelor și
Instrucțiunii publice,
G. Mărzescu.

Nr. 4624.

Revistă bisericească.

Din Patrie.

În ședința din 28 a c. a casei magnaților, fiind vorba de răspunsul la discursul tronului, cardinalul Schlauch și-a exprimat nedumerirea, că guvernul ar avea de cuget a începe o acțiune politică-bisericească nouă, fără ca valorile provocate prin reformele politice-bisericești să se fie liniștit. Atât ministrul president, cât și cel de culte au declarat, că întreg programul de acțiune al guvernului se cuprinde în discursul tronului, în acela înse nu e vorbă de vre-o acțiune politică-bisericească nouă. Guvernul nu are de cuget, să secularizeze averile bisericești. Ministrul Wlassics a declarat din nou, că din principiu este contrar al statificării tuturor școlilor. Congresul pentru autonomia catolică promite ministrul, că-l va convoca, numai după ce se vor mai liniști patimile.

„M. A.” aduce scirea, că în conferința din 1 Sept. 1895 a episcopatului catolic s'a cetit epistola secretariului de stat al Papei card. Rampolla, în care în numele Papei face atent episcopatul, să nu lase din mână cestiunea congruel; era în conferința din 27 Febr. 1896 a episcopatului s'a cetit altă epistolă, prin care card. Rampolla în numele Papei își exprimă părerea de rău, că corul episcopesc ungar a lăsat, să-i scape din mână cestiunea regulării congruel; îl îndemna, că dacă e cu putință, să revindice afacerea acésta și să aibă grije, ca nu cum va și afacerea autonomiei să apuce pe mâna guvernului.

Roma.

Sfinția Sa a primit în 23 a c. în-datinatele felicitări ale cardinalilor din incidentul serbătorilor Nascerei Domnului. În numele sacralului colegiu al cardinalilor a felicitat pe Sfinția Sa cardinalul Oreglia. Papa în răspunsul său a reflectat la misiunea, ce și-a implinit-o, când a recer-

cat națiunile, să examineze fără preocupare caracterul bisericii și a pontificatului, ca ast fel prin influința creștinismului asupra instituțiilor civile și sociale să se asigure pacea. Papa regretază, că misiunea acésta în situația actuală a devenit deficilă, cum s'a vădut, când s'a desaprobat încercarea de a ușura sörtea eroilor căduți în prinsöre (la Menelik). Conflictul, care violentază conștiința la milioane în Italia, există și azi. În fine închie cu sperarea în Dumnezeu, a cărui îndurare va aduce omenimii mântuire.

România.

Msgr. Hornstein, noul arhiepiscop catolic de București, a sosit în București luni sara. Il. Sa Dr. Demetriu Radu a venit spre întâmpinarea arhiepiscopului Hornstein până la Blaș.

Mitropolitul Ghenadie rehabilitat și-a dat dimisiunea, care a fost primită de regele. În 17 antecesorul lui Ghenadie în scaunul mitropolitan Iosif Gheorghian a fost ales episcop de Roman, era în 18 a fost ales din nou mitropolit primat. E caracteristic, ca Gheorghian, om de 70 de ani, a fost silit, să abziecă din cauza slăbiciunii, pe când erau conservatorii la cârmă, er acum ajungând liberalii domni în țară, fostul mitropolit este apt de a purta greul oficiu. Se vede, că nu numai prefectii și subprefecții, dară și mitropoliții se schimbă cu schimbarea majorităților parlamentare.

Revistă politică.

Afaceri interne.

După o desbatere îndelungată, în care s'a desvilit abuzurile electorale, cari fac din tot constituționalismul o minciună, Luni s'a terminat desbaterea asupra răspunsului la discursul tronului. Br. Bánffy a recunoscut, că patrioții, cari s'au interesat de partidul liberal, au dat mai mulți bani spre scopuri electorale. Așa dară publice și oficios declară ministrul, că partidul său a învins cu ajutorul banilor. Conducătorii celor alalte partide au respins de la ei și presupunerea, că partidele respective ar fi folosit bani spre scopuri electorale.

Marți s'au început feriile de Crăciun, cari durează până în 11 Ian. 1897.

Italia.

În parlamentul Italian s'a pertractat în săptămâna trecută apanagiul de 1,000.000 lire pentru principele moșenitor. Cu acésta ocaziune elementele radicale au pretins, să se reducă lista civilă a casei domnitoare, era socialistul Costa a poftit, să se ștergă cu totul, de ore ce timpul monarhiilor a trecut, și Umberto cu fiul său abia vor fi în stare, să mai amâne ruina monarhiei. El a fost îndrumat la ordine, dară totuși e caracteristică lipsa de respect, cu care se vorbește despre capul statului.

Spania.

Pe lângă toate încordările regimului spaniol revoluțiunea din Cuba încă continuă. Insurgenții se bucură de simpatia și spriginul Statelor-Unite. Comisiunea pentru afacerile esterne a sena-

tului din Statele-Unite a primit propunerea lui Cameron de a recunoște independența Cubei. Propunerea acésta va fi primită la timpul său de cameră și de senat, dară fiind că actualul president Cleveland voesce a evita ori ce conflict cu Spania, oficios nu se va întreprinde de o cam dată nimic în favorul insurgenților. Noul president Mac-Kinley, care intră la primăvară în oficiu, este binevoitor insurgenților, și se speră, că el va lua poziție pentru ei.

Turcia.

Guvernul sultanului nu are de lucru numai cu Armenii și cu cei alalți creștini, ci și cu Mohamedanii. Între aceștia unii fanatici împedecă cu forța ori ce reforme în favorul creștinilor. Oficialii turcesci, cari de luni de zile nu și-au primit salariile, sînt nemulțumiți. Partidul Turcilor tineri lucră prin presă și prin memorande către reprezentanții puterilor străine la introducerea constituționalismului în Turcia.

Din Constantinopol se anunță, că sultanul urmând statul baronului Calice este gata a implini pretensiunile puterilor europene. Acestea înse nu se încred deplin în energia sultanului și pentru aceea au hotărit a face o demonstrație navală în fața Constantinopolului.

La rugarea patriarhului armenesc sultanul a dat Armenilor osindiți amnestie sub condiția, ca cei amnestiați să facă din nou jurămint de fidelitate, anume cei din Constantinopol înaintea patriarhului, era cei din provincie înaintea episcopilor. Patriarhul și senatul mixt garantéză, că Armenii pe viitor se vor pnta liniștiți. Amnestiații vor rămâne sub supraveghiere polițenescă cu excepția celor condamnați la mörte, cari vor fi internați în vre, o fortăreță, unde putându-și deprinde ocupațiunile lor vor rămâne, până ce se vor emenda. Amnestia publicată în favorul Armenilor se estinde și asupra Mohamedanilor condamnați din incidentul ultimelor turburări.

Noutăți.

Concurs. La parochia Suciag-Baciū din potopopiatul Clușului s'a scris concurs cu termenul de 15 Ianuar n. 1897. Emolumentele: I. În Suciag: Casă parochială de pētră cu 2 chilii culină, celariu; șură cu staul, coteț, fântână; gradină și curte de 800 org.; cemetierul de 1 juger; porțiune canonică arător 11 jug., finați 3 jug.; lectical 62 metrete à 16 cupe de cucuruz; o zi de lucru cu palma, de la cei cu vite cu carul sau cu plugul; stola îndatinată. II. În Baciū: Porțiune canonică 4 jugere arător; de la 53 fumuri câte o metretă veche de cucuruz; de la fie care fun câte o zi de lucru cu palma, de la cei cu vite cu plugul și cu carul; ajutor anual de la dominiul fondului de instrucțiune rom. cat. din Cluș — Monăstur 18 metrete mari de cucuruz, 18 metrete mari de secară și 20 metri cub. de lemne de foc; stola îndatinată.

Catastrofa de la Rēșița. În minele de cărbuni de la Rēșița s'a întâmplat în 18 a c. o teribilă esplosiune prin aprinderea gazurilor. În urma catastrofei înfricoșate au fost arși și înădușiți în mină mai mulți lucrători. Dintre cei 128 de omeni, cari se aflau în mină pe timpul esplosiunii au scăpat nevătămați 34, răniți au fost 24, lipsese încă 36, despre cari se crede, că se află morți în baie. Causa esplosiunii până acum nu se scie.

PARTE SCIINȚIFICĂ-LITERARĂ.

Jertfa creștinilor.

Comentar al Liturgiilor bisericii grecești.

(Continuare.)

Christos „preot în veac după rânduia lui Melchisedec“.

„Sfârșitu-s'a!“ a zis Domnul nostru Isus Christos pe cruce „și plecându-și capul și-a dat sufletul“ (Io. 19, 30). Cu mărtea lui Christos s'a sevârșit jertfa de răscumpărare a lumii. Nici învierea, nici înălțarea la ceriul, nici activitatea cerescă a lui Christos nu au caracterul satisfacției și a meritului. În mărtea lui Isus renunțarea și-a ajuns culmea și terminul, și prin urmare jertfa era deplină, și opera de satisfacție era sevârșită.

Și David totuși vestese într'un psalm scurt, dar sublim și plin de taine, adecă în ps. 109 în spirit profetic, că preoția lui Mesia va fi vecinică. Împăratul profet scrie adecă în st. 5: „Juratu-s'a Domnul, și nu-l va părăi rău: Tu ești preot în veac după rânduia lui Melchisedec.“ Era s. Paul provocându-se la cuvintele acestea profetice ne spune, că Christos „are preoție vecinică“ (Evr. 7, 24). Cum are deci, să se înțelgă preoția această vecinică a lui Christos?

1. *Vecinicia această are, să se înțelgă întâiu despre dignitatea preoțescă a lui Christos.* Pe cruce a implinit Christos oficiul său arhieresc, spre care fuse rânduit și sfințit în clipa întromenirii sale. El prin aceea, că a jertfit o dată viața sa în chip sângeros, a ridicat păcatele lumii, și de atunci șede în veac de-a dreapta Tatălui și mai mult nu mai mōre. Ast fel își păzese el dignitatea preoțescă. Dōră caracterul preoției rămāne imprimat în chip neșters pe vecie în sufletul preotului.

2. Mai adauge apoi, că *virtutea și rodul unicē jertfe a lui Christos rămāne și ține în tōte vēcūrile.* El ca „Archiereu al bunătăților celor viitoare“ (Evr. 9, 12) prin jertfa sa cea sângerōsă a cumpērat și dobândit pe sama noastră nu comori pāmīntesci și trecētore, ci viața cea nouē și netrecētore a grației și gloriei. Efectele cele prețioase ale oficiului lui celui preoțesc nu încetēzā nici o dată, ci țin neschimbate în veșii vecilor.

3. Acestea dōnē momente adevērat că se cuprind în preoția cea vecinică a lui Christos, dar nici pe de parte nu o cuprind întregā. Ea are adecă un cuprins cu mult mai bogat și mai dese-vârșit, de ore ce mai cuprinde și o ore care continuare și permanentă a acelei activități preoțesci, carea a deprins-o Isus „în zilele trupului său“. Mântuitorul clarificat continuă activitatea sa preoțescă, oficiul său mijlocitoriū de răscumpărare spre mântuirea omenilor mai ales în dōuē chipuri, în ceriū prin rugāmīnte mijlocitōre, ērā pe pāmīnt prin aducerea jertfei eucharistice. Acestea amīndōuē țin, până va fi intrat în bucuriile ceriului și cel mai de pe urmă suflet ales, așa dar până la capētul lumii.

a) S. Scripturā ne spune a dese ori limpede, că Christos e în ceriū mijlocitoriul și avocatul nostru. Mai înainte de patima și mărtea sa a mângāiat Christos și a îmbārbātat pe învēcēii săi cei întristați promițēndu-le, că el va „ruga pe Tatāl“ pentru ei (Io. 14, 16). S. Paul ne spune, că mijlocitoriul nostru este „Isus Christos, carele a murit și mai ales carele a și înviat, cel ce este de-a dreapta lui Dumnezeu, carele se și rōgā pentru noi“ (Rom. 8, 34). Era airia scrie acela-și Apostol, că Christos „are preoție vecinică“, și apoi continuā: „Pentru aceea și mântui pōte dese-vārșit pe cei ce vin prin el la Dumnezeu, pūrrea fiind viū, ca să se rōge pentru dīnsū“ (Evr. 7, 25). Tot acela-și lucru ni-l împārtășese Apostolul și mai la vale scriind: „Cā nu în sfinte făcute de mână a intrat Christos, cele ce erāu tipul celor adevērate, ci în însu-și ceriul, ca să se arete acum feței lui Dumnezeu pentru noi“ (Evr. 9, 24).

Așa darā nu numai „în zilele trupului său“, adecă în ale vieții sale muritōre, „cereri și rugāciuni cātrā cel ce putea, să-l mântuēscā pe dīnsul din mōrte, cu strigare tare și cu lacrimi a adus, și a fost auzit pentru buna sa cucernicie“ (Evr. 5, 7), ci și în gloria ceriului continuā el a fi apērātoriul și mijlocitoriul omenilor, pentru ca să le mijlocēscā în chip dese-vārșit mântuirea aceea, carea a meritat-o el pe sama lor. Rugāmīntea lui mijlocitōre cea din ceriuri are scopul de a mijloci singuraticilor omenilor comorile acelea de grație, cari le-a dobândit el pe cruce.

Avem deci cuvinte de a susține cu cei mai mulți dintre ss. Pārīnți și învēcātoriū bisericii catolice, că Christos în ceriuri cu rugāmīntele sale e în înțelesul propriū al cuvīntului mijlocitoriul

nostru la Tatāl. Inima cea dumnezeescă a lui Isus pe pāmīnt s'a rugat pentru noi de atâtea ori, cu atâtea intimitate, atât de cu de-adinsul. Pentru ce să nu-și esprime ea deci și să nu împārtășescā Tatālul dorințele sale cele ferbinți îndreptate spre mântuirea noastră și acuma, după ce a ajuns în gloria cerescă? Rugāmīntea această mijlocitōre a Mântuitorului celui întru mārīre, căruia i-s'a dat tōtā puterea în ceriū și pe pāmīnt (Mt. 28, 18), e neasemēnat mai dese-vārșită, mai puternică, mai cu efect de cāt rugāciunile tuturor āngerilor și sfinților. Dōrā ea nu e numai rugāciune dumnezeescă-omenescă, pe cum a fost aceea, carea o sevārșia Isus petrecēnd pe pāmīnt ca muritoriū între muritori, și despre care însu-și a zis: „Pārīnte, mulțāmescu-ți, că m'ai ascultat; și eū sciam, că pūrrea mē ascultī“ (Io. 11, 41 ur.). Ea nu e numai atâtea, ci e rugāciunea arhierelui celui vecinic, care cu prețul sângelui său a cumpērat tōte bunurile și grațiile cele ce vre, să ni-le dobīndescā, și care chiar de aceea are drept deplin la ceea ce va să ne cāștīge prin rugāmīntea sa și să ne împārtășescā. Cele ce cere Christos în acest chip în vīrtutea nemārginitelor sale merite, acelea ei negreșit ni-le și dobīndescē. „Cere de la mine, și-ți voiū da ție nēmūrile moștenirea ta, și proprietatea ta marginile pāmīntului“ (ps. 2, 6), ast fel zice Tatāl cātrā Fiul cel „pus împērat“ (ps. 2, 5.), cel ce șede de-a dreapta Tatālui, până ce acesta va pune pe vrāșmașiū lui āsternut piciorilor lui (ps. 109, 1 ur.).

La rugāmīntea această mijlocitōre espresā, cu care Christos representā cauza noastră la Tatāl, se mai adauge aceea, că el înfāțīșezā și oferescē Tatālul mārtea sacrificială, carea a răbdāt-o pe cruce, și meritele acelea, cari le-a dobīndit prin mārtea sa sacrificială. În înfāțīșarea această a lui Christos înainte Tatālui se implinesce, ceea ce arhierel L. V. prefigura în ziua împācării. Scīut este, că această era singura zi a anului, în care arhierel putea și avea să între în sfīnta sfīntelor. El, pe cum ne spune Moisi la Lev. c. 16, putea să între în sfīnta sfīntelor, numai după ce în curte a junghiat jertfa de satisfacție și o a sevārșit prin prinderea sângelui ei. Atunci arhierel se arēta feței lui Dumnezeu, adecă intra în sfīnta sfīntelor ducēnd cu sine sāngele jertfei, dovada împācării sevārșite, și un vas cu tēmāie ardēndā, simbolul rugāciunii. „Era venind Christos arhierel al bunătăților celor viitoare prin cortul cel mai mare și mai dese-vārșit, nefācut de mână, adecă nu al acestei făpturi, nu prin sānge de țapi și de viței, ci prin sāngele său a intrat o dată întru cele sfīnte, vecinică răscumpărare aflānd“ (Evr. 9, 11 ur.). Christos se arātā feței lui Dumnezeu pentru noi (Evr. 9, 24), adecă pune Tatālul înainte ochilor ranele, cari le-a primit, sāngele, care l-a vērșat, mārtea de pe cruce, carea a răbdāt-o, pentru ca punēndu-i-le înainte ochilor să-l îndemne spre a ne împārtāși bunāvoința, mila și grația sa. Acestā încă e una din cauzele, pentru cari Mântuitorul va să păzescā în veșii în trupul său cel clarificat gloriōsele sale rane. Semnele acestea ale patimii și luptei lui celei sāngerōse pun Tatālul înainte ochilor prețul, care s'a plătit pentru „libertatea, cu carea Christos pe noi ne-a liberat“ (Gal. 5, 1). Ranele aceste deschise și adānci strălucesc acum ca nisce stele în luminā și frumșetā admirabilā, dar ele vestesc neīncetat Tatālul, că inima, mānil și piciorile Fiului lui celui iubit ore cānd au fost străpunse; ele grāesc tare și serbātoresce spunēnd, cum Mântuitorul din îmbelșugarea iubirii sale a vērșat tot sāngele său preț de răscumpărare. Ast fel „apērātoriū avem cātrā Tatāl pe Isus Christos cel drept, și acesta este curățire de păcatele nōstre, și nu numai de ale nōstre, ci și de ale a tōtā lumea“ (I Io. 2, 1 ur.).

Deprinderea acestui oficiū de rugātoriū și mijlocitoriū, care-l implinesce Dumnezeu-Omul în ceriū înainte scaunului Tatālui său, e o activitate preoțescă. Dōrā el se pune acolo la mijloc pentru noi împācānd în vīrtutea jertfei celei ce a adus-o o dată pe cruce. Rugāmīntea lui cea mijlocitōre în ceriuri se întemeiēzā și se razimā pe meritele acelea sacrificiale, cari le-a dobīndit el însu-și în chip sângeros; ea e deci o acțiune preoțescă, o rugāmīnte preoțescă. După ce prin aceea, că s'a adus pe sine însu-și jertfā sângerōsă, a espīat păcatele poporului și a aflat vecinică răscumpărare, după aceea a intrat întru cele sfīnte ale cortului celui mai mare și mai dese-vārșit, nefācut de mână (Evr. 9, 11 ur.). Acolo implinesce el neīncetat oficiul său cel arhieresc prin rugāmīnte mijlocitōre, care are scopul de a împārtāși și aplica omenilor în decurgerea vēcūrilor rōdele jertfei de răscumpărare sevārșite pe cruce, pentru ca ei să dobīndescā sfīnțire și fericire.

Dar deprinderea acestui oficiu preotesc de mijlocitoriu în ceriuri nu e jertfă în înțeles propriu. Mântuitorul cel înălțat la ceriuri nu se jertfește, întru cât petrece în gloria Tatălui, ci numai întru cât se face prezent pe altariul cel de pe pământ sub formele sacramentale. În ceriuri nu petrece în starea unui miel de jertfă, ci împărătește în strălucirea sfinților și șede pe scaun împărătesc ca împăratul împăraților încunjurat de gloria cea strălucită a învingerii.

b) Pe pământ Mântuitorul încă continuă a-și deprinde oficiul arhieresc și anume prin aducerea unei jertfe adevărate și reale. El e adevăratul preot jertfitoriu, care prin mâna ministrilor săi plenipotențați servășese neîncetat acțiunea sacrificială eucharistică. De aceea profetul îl și preamărește ca „preot în veac după rânduia lui Melchisedec“. În ce privințe e Melchisedec „asemănat Fiului lui Dumnezeu“ (Evr. 7, 3)? În ce privințe este el tipul vecnicului Archiereu Isus Christos? Melchisedec a fost preot și împărat; după numele său „Melchisedec“ a fost el „împăratul dreptății“, ér după împărăția sa Salim „împăratul păcii“. Christos în dignitatea sa dumnezească-omenescă încă e preot și împărat de o dată și ca atare urzitorul și isvorul a totă dreptatea supranaturală și întemeietoriul și principele a totă pacea adevărată în timp și în vecnicie. Dără deja David a profetit despre el zicând: „Răsări-va în zilele lui dreptatea, și mulțimea păcii, până ce se va lua luna“ (ps. 71, 7). — S. Scriptură mai de parte nu numește nici pe tatăl nici pe mama lui Melchisedec și-l depinge așa, ca și cum nu ar ave „nici început al zilelor nici sfârșit al vieții“ (Evr. 7, 3). Christos pe pământ după omenirea sa era fără de tată, ér în ceriuri după dumnezeirea sa e fără de mamă, și preoția lui ține în veac, căci el e singurul preot în rânduia sa neavând nici înaintași nici următori. — Înse caracterul tipic al lui Melchisedec cu referire la Archiereul Isus Christos ar fi defectuos, de cum va nu l-ar pre-

figura și în funcția esențială și proprie a preotului, adevărat în aducerea jertfei. Dar nici trăsătura acesta nu lipsese în raportul dintre Melchisedec și dintre Isus Christos. Melchisedec era adevărat „preot al lui Dumnezeu celui preafănit“ și în virtutea acestui oficiu „a scos“, a jertfit „pâne și vin“ (Fac. 14, 18). Prin acesta el a prefigurat jertfa cea nouă și vecnică a Eucharistiei, carea vecnicul și adevăratul Melchisedec Isus Christos a instituit-o în Legea cea nouă și vecnică sub formele sacramentale ale pâinii și vinului și o aduce până la sfârșitul veacului. Aceasta este cauza cea mai de frunte, pentru care Christos se zice „preot în veac după rânduia lui Melchisedec“.

După cum concipiează biserica noastră funcția acesta preotescă îndoită a Mântuitorului după învierea lui, adevărat întreprunerea lui în ceriuri și jertfa lui liturgică pe pământ, aceea poate să se continue numai până atunci, până când vor fi omeni de aceea, cari au lipsă de despăcătire, sfințire și ajutoriu, așa dară până la ziua cea de apoi, când numărul sfinților va fi deplin și închiat, și cerescul Ierusalim va fi zidit și sevărșit din petrele cele vii și scumpe ale aleșilor. Atuncia cuprinsul jertfei lui Christos va fi aplicat tuturor celor ce au fost capabili, să primescă întru sine aplicarea aceea, și din punctul acesta de vedere nu va mai esista nici o cauză, pentru care jertfa aceea să se continue. Christos atunci firește că va înceta a mai fi archiereu mijlocitoriu, dar va fi mai de parte capul aleșilor și în fruntea bisericii celei ceresci va aduce „jertfă de laudă pururea lui Dumnezeu, adevărat rōda buzelor, ce se mărturisese numelui lui“ (Evr. 13, 15). Aceasta firește că nu e jertfă în sens propriu, ci mai virtos e nesfârșitul Aliluia la ospetul sacrificial al deseavărșirii, care-l va gusta Fiul împărătesc în vecii vecilor cu cei ce l-a chemat Tatăl.

(Va urma.)

Ben Hur

saū

Zilele lui Mesia

de Lew. Wallace.

(Continuare.)

Veni o nouă poruncă de pe podul năii. Vislele se cufundară, și galera porni înainte așa de încet, cât acesta abia se putea observa. Nici a fară, nici în lăuntru nu se aușia nici un sgomot, și cu tōte acestea pe nae fie care om se pregătia în chip instinctiv pentru ciocnire. Însă-și naea părea a fi cuprinsă de acest sentiment, — ea așa zicând își opri rēsufierea și luneca înainte asemenea tigrului gata spre săritură.

În ast fel de situație omului îi trece timpul, fară să știe, cum. Ben Hur încă nu-și putea închipui, câtă depărtare au lăsat ei în dērēptul său. În sfârșit sunară pe pod signale de trimbiță, puternic, limpedi și lungite. Hortatorul bătu pe masă, vislașii își încordară tōtă forța, loviturile vislelor se făceau tot mai puternice, tot mai adânci. Galera pocnia în tōte închiăturile sale și apoi înainta iute ca o săgētă.

Alte signale de trimbiță sunară, tōte din dērēptul lor, nici unul din ainte; aci se aușia din când în când numai mestecătura crescândă de voci, care se schimbă într'un tumult scurt, — și apoi urmă o lovire puternică. Vislașii din fața ridicăturii hortatorului se clătinară, unii cădură, — naea alunecă în apoi, apoi se opri și era sbură înainte cu forță încă și mai iresistibilă. În chip ascuțit și pētrundătoriu sunau strigătele omenilor cuprinși de spaimă; între ele sunetele trimbițelor și bubuiturile și pocniturele ciocnirii; apoi simți Ben Hur, cum sub piciorle lui, la talpa năii, scărțăia, bubuia, pocnia ore ce, era ceva grōznic, necuprins. Omenii în jur de el priviau unul la altul cuprinși de grōză. Un strigăt de triumf se

aușia de pe pod, — Romanii au învins! Dar cine au fost aceea, pe cari l-a înghițit marea? Ce limbă au grăit? Din ce țară au fost?

Nici o paușă! Nici un popas! Tot înainte sbura Astrea. Diferiți matrosi grăbiră în jos, întinseră globurile de bumbac în uleu, le aruncară soților săi de pe pod: la spaimele de până aci ale luptei se mai adause și furia focului.

De o dată naea se plecă așa de adânc înainte, cât vislașii din rîndul cel de-asupra numai cu mare greș se putură ține, să nu cadă. Și era sună puternica strigare de învingere a Romanilor și urmă văietare și gemere desperată. Harpunele aieptate cu vârtejul cel mare din partea dinainte a năii au prins o nae inimică, au ridicat-o în aer, ér apoi au cufundat-o în mare.

De-a dreapta și de-a stînga, dinainte și din apoi creșcea larma și vuietul și se prefăcu mai apoi într'o confușie, ce nu se pōte descrie. Din timp în timp se aușia câte o pocnitură, după care urmau apoi era strigăte înui de îngrozire, — ele vestiau, că alte năi încă au fost sdruncinate, și ostășimea lor a fost cufundată în mare.

Bătălia încă nici acum nu era decisă. Din timp în timp duceau pe câte un ostaș roman intrarmat prin deschidături în jos în caiută. Ostașii aceștia erau răniți, și sângele le curgea din rane. Acolo îi puneau jos pe padiment, și unii din ei și muriră acolo în dată.

Une oria pētrundeau în caiută și nori albi de fum saturați de mirosul cărnii de om pirlite de foc și mestecau lumina crepatului de zi cu un colorit galben mănjit. În atari clipe peptul lui Ben Hur trebuia să se lupte respirând. El atunci știa, că naea lor trece prin fumul gros al unei năi, ce ardea dimpreună cu sclavii legați de bănci cu cătuși de fer.

Astrea în tōtă vremea acesta era în

mișcare neîncetată. De o dată se opri. Vislele de din înainte au fost aruncate din mâinile vislașilor, ér aceștia au fost trântiți de pe bănci. De pe pod se aușia o tropotire selbatică, ér din păreți o scrășnire și pocnire de năi, ce se îmbuldesc de olaltă. Întăia oră s'a întâmplat acum, de ciocnirea ciocanului celui de lemn nu se aușia de larma cea înfiorătoare. Omenii cuprinși de spaimă cădură pe padiment ori priviră în apoi de sine cercând un loc de scăpare. În mijlocul acestei panici cădu un trup prin deschidătură preste cap și rămase jos din aintea lui Ben Hur. El privi la cadavrul de jumătate gol și de pe blondele bucle dese și de pe scutul împletit din pele de boi și din salcă recunoscu într'insul pe un barbar, pe un fiu al poporilor nordice celor cu ochi vineți, pe carele mōrtea l-a lipsit de pradă și de rēsvedere. Cum a ajuns aci? Să-l fie tras vre o mână de fer de pe naea inimică? Nu, ci Astrea era prinsă de inimică cu harpune. Romanii se luptau dōr deja pe naea lor proprie? Grōză cuprinse pe tinērul İndeū: Arriū era strîmtorit rēu, — se lupta pentru viața sa proprie. Dacă ar peri în lupta asta! Dumnezeu lui Avraam să-l ferească! Ore sperările și visurile, cele ce se deșteptaseră în Ben Hur așa de târziu, să rămână numai sperări și visuri? Fantasiile și sperările deșteptate numai acum — să rămână numai fantasi și sperări? — Mamă și soră, — casă părintescă, — patrie, — țara sfintă — nici o dată să nu le mai vadă? Vuietul de-asupra lui creșcea într'una tot mai tare; el privi în jur de sine; în caiută tōte erau în confușie, — vislașii zăceau pe bănci ca paralizați; ostașii și matrosii alergau ca orbi în colo și încōce; numai hortatorul ședea neturburat la locul său și bătea în zădar pe masă și aștepta poruncile tribunului, el în fumul cel gros și roșetic era întruparea acelei disciplinări fără greș, care cucerise lumea.

Esemplul acestui om făcu' impresie asupra lui Ben Hur. El se sili, să cumpănescă. Onoarea și simțul de datorință pironiră pe Romanul acesta de masa lui. Dar ce avea el de a face cu atari motive? De banca de vîslaș scăpa ori cine bucuros, numai să fie putut. A fără de aceea dacă ar muri cu mörte de sclav, I-ar fi spre folos o atare jertfă? La viața lui avea' drept al lui. El îi vedea înaintea ochilor săi mai limpede de cât ori când de altă dată, vedea, cum mamă-sa și soru-sa își întindeau brațele spre el, îi aușia, cum îi cer ajutorul. Și el voia să mērgă la ele! El cumpăni, — pași înainte, — se opri. O, judecata aceea romană îl ținea legat! Până când susta acesta, până atunci fuga îi era nefolositoare. — În intrēgă lumea mare, nici pe uscat, nici pe mare, nu era un singur loc, unde ar fi putut scăpa de dreptul împăratesc la persoana lui. Ceea ce poștia el, era libertatea, libertate recunoscută de lege. Numai așa putea, să petrecă în Iudea și să trăescă pe sama acelui scop, căruia voia, să i-se dedice îndemnat de iubire credincioasă față cu mamă-sa și cu soră-sa. În altă țară nu doria, să trăescă. Dumnezeule bune colo sus în ceruri! Cum așteptase și veghiase și se rugase pentru o atare scăpare! Și. cât de lungă a fost vremea, că ea nu-i venise! Mai pe urmă o vēduse strălucindu-i prin promisiunea tribunalului. Ce alta putea, să intenționeze puternicul acela? Și dacă acum și-ar perde viața acest binefăcătorii, pe care l-a dorit atâta vreme, și care i-s'a ivit așa de târziu? Mortul nu se mai întorce spre a împlini promisiunile celui viu. Acesta nu avea să se întimple, — Arriū nu avea să mōră! La tot cazul era mai bine a peri dimpreună cu el, de cât a-l supraviețui ca sclav de galeră. Încă o dată privi Ben Hur în jur de sine. Pe podul caiutei încă și acum turba lupta; în părășii Astrei încă și acum loviau năile inimice. Pe bănci vîslașii își smănciau lanțurile pentru a scăpa din ele, dar fiind că sfortările lor erau zădarnice, fără de folos, ei urlau ca scoși din minți. Paznicii vîslașilor alergaseră pe scară la deal; disciplina era spartă, numai spaimă mai stăpănia pe nae. Dar nu așa! Hortatorul ședea încă tot la locul său, neschimbat, liniștit ca tot de una, — fără de arme a fără de ciocanul de lemn. În zădar sunau loviturile lui în elipele cele mai liniștite în sgomotul cel mare. Ben Hur mai aruncă o privire spre el, — apoi ieși din ceta sclavilor, nu ca să fugă, ci ca să cerce pe tribunal.

Numai căți va pași îl despărțiau de scară. Cu o singură săritură ajunse la ea și de jumătate se ridica deja preste ea, — destul de sus, pentru ca să pōtă arunca o privire repede la cerul roșit de flacări, la năile, cele ce se îmbulțiau în jurul Astrei, la marea acoperită cu frânturi de năi, — la mestecătura de omeni, cari se îmbulțiau pe partea din apoi a podului, unde atacătorii erau mulți și apărătorii puținii, — atunci de o dată i-se rupse de sub picioare padimentul, și el cădu în apoi. El ajunse, să zacă pe padiment, și i-se părea, ca și cum acesta s'ar ridica și s'ar frânge de la sine, — ér apoi o lovitură fără de veste, și partea din apoi a năii se rupse în două, și marea, pare că în totă vremea așteptase anume, să se întimple acesta, se aieptă șuierând și

spumegând preste frântură, și tōte cele în jur de el le cuprinse întunerec și viltōre gālgăitōre.

Pe lângă totă puterea sa trupescă și pe lângă totă provisia aceea specială și necuprinsă de forțe, carea natura o ține la dispoziție chiar pentru ast fel de pericole de viață, Ben Hur totuși nu-și putea ajuta însu-și. Întunerecul, căderea, învîrtirea și vîjiirea apei îi răpiseră conștiința.

Valurile de apă, ce se întîlniră preste nae, îl traseră ca pe un trunchiū de arbore în lăuntrul caiutei, și el acolo sigur s'ar fi înecat, de cum va curentul apei retrăgēndu-se din nae nu l-ar fi venit într'ajutorii. Așa s'a întîmplat, de frântura năii îl scuipă a fără, și apa îl răpi cu sine dimpreună cu fărîmăturile de ale năii până la suprafața sa. În vremea acestei înălțări îi ajunse ore ce în mână, — el o prinse și se ținu tare de ea. Timpul, care-l petrecu sub apă, i-se păru o vecinicie, i-se păru fără îndoelă mai lung, de cum a fost în realitate. În sfârșit ajunse la suprafață. El rēsuffă adânc, își scutură apa din păr și din ochi, se urcă mai la deal pe frântura de padiment, de care se prinsese, și privi în jur de sine.

(Va urma.)

Bibliografie.

A apărut:

Liturgia sântului Ioan Chrisostom culesă, alēsă și întocmită pe basa melodiilor bisericesci pentru corul școlarilor pe două voci, sopran și alt, de *Nicolae Ștef* învățator în Arad. 1896. Se pōte comanda de la auctorul și librăria M: Muskát — Arad.

La tipografia seminarială se mai află de vîndare:

Legile politico-bisericesci din 1894 și 1895

împreună cu respectivele ordinațiuni ministeriale, traduse, edate și comentate la ordinul *Preavenatului Consistor mitropolitan de Alba Iulia și Făgăraș*. Prețul unui exemplar broșurat e 1 fl. 20 cr. v. a. — pentru portō 10 cr.

Credem, că nu mai e lipsă, ca să atragem atențiunea clerului nostru asupra acestui op. Fără de cartea acesta nici un preot nu pōte, să se acomodeze în deosebitele sale agende, după-ce prin legile politico-bisericesci s'a' schimbat tōte raporturile de drept privitor la căsătorie. Tocmai de aceea credem, că nu va fi oficiū preoțesc, din care să lipsescă această carte, în care se află tōte cele, de câte are trebuință preotul în urma situațiunii nouē create prin legile aceste.

Triod, crudo fl. 6.50, legat în piele tare și cu copcii fl. 10.

Apostoler, folio, crudo fl. 4.40, legat în piele și cu margini aurite fl. 6.40.

Liturgierii, crudo 2 fl. 20 cr., legat în piele 3 fl. 20 cr.

Orologer, crudo fl. 2.80, legat în piele fl. 3.80.

Octoichul cel mic ediț. III. Blaș 1892. Prețul nelegat 80 cr. v. a., legat cu călcăiū de pânză cu 95 cr. v. a. Legat dimpreună cu **Pentecostariul** costă 1 fl. 80 cr. v. a.

Istoria universală bisericescă de Dr. A. Grama. Blaș 1881 broș. 3 fl.

Introducere în s. Scriptură de Dr. Victor Szmigelski. Partea I. 40 cr., partea a II-a 60 cr., partea a III-a 80 cr., la olaltă 1 fl. 50 cr.

Decretele Conciliului, provincial prim edițiunea a II-a broș. 80 cr.

Decretele Conciliului provincial al dōliei, edițiunea a II-a broș. 65 cr.

Euchologiu

edițiunea a două, revēdută după originalul grecesc și îndreptată în mod însemnat. Format 8° mare pe 552 pagine, pe hârtie velină, tipariū frumos în **negru și roșu**. — Prețul nelegat fl. 2.80, éră legat în piele tare fl. 3.80.

Îndreptariū

în cauza dărilor directe de stat, pentru oficiile parohiale gr. catolice. Blaș 1896.

Broșura constă din 39 pagine, în care se dau inviațiunile cele mai bune, cum au să pūrēdă oficiile parohiale și curatoratele, cum și privații la aruncarea și conscrierea dărilor de stat și anume: 1. a dării de case, 2. a dării de câștig, 3. a dării după camete, 4. a dării supletōre generale de venit, 5. a taxei de scutire dela miliție, 6. a dării de arme și de vînat și 7. comisiunile pentru aruncarea dărilor. — Prețul unei broșuri e 8 cr., expedită franco sub fașe 11 cr.

Cestiuni

din

dreptul și istoria bisericeii romănesci unite, studiū apologetic din incidentul investivelor „Gazetei Transilvaniei” și a dlui Nicolai Densușan asupra Mitropolitului Vancea și a bisericeii unite. Partea I. 272 pag. 8°. Prețul 70 cr. — Partea a II-a 400 pag. 8°. Prețul 1 fl. Ambele părți expedate franco 1 fl. 85 cr.

Instituțiunile calvinesci

în biserica romănescă din Ardel, fazele lor în trecut și valoarea în prezente.

Studiū istorico-canonice de Dr. Alexandru Grama. — Opul constă din XVI+476 pag. 8° mare și se pōte procura cu prețul de 3 fl. la **Tipografia seminarială în Blaș** (Balázsfalva).

Pregătire la mörte, adecă considerațiuni asupra maximelor eterne folositoare tuturoră pentru meditare și preoților spre a predica, de *Alfons Maria de Liguori* Doctor al Bisericeii. În versiune romănescă de Membrii societății de lectură Inocențiu M. Clain. Blaș 1893. Tipografia Seminarului archidieceșan. Opul are 425 p. în 8° mic. Prețul 80 cr. Editura societății.

Instrucțiune

dată de Inaltul ministeriū de interne cu privire la *procedura contra morbului de ochi: „trachoma”*, pentru auctorități publice și învățatori. — Broșura constă din 15 pag. și costă 5 cr., spedită franco sub fașe 8 cr.

Testamentul și Literele fundaționale ale fericitului Archiepiscop și Mitropolit gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș *Dr. Ioan Vancea de Buteasa*. Blaș 1892. Tipografia Seminarului gr. cat. din Blaș. Se află de vîndare la Administrația „Unirii”. Prețul: 10 cr., cu port postal 15 cr.

Posta Redacțiunii. *L. C. in I. m.* Chiar atăta scim și noi. Adresēză și fără de indicarea locuinței. Epistola sigur îl va afla și așa. De alt mintrea noi am fost informați în timpul din urmă prin omeni de al noștri, ca să nu continuăm mai de parte conexiunii cu firma acesta, căci nu ar fi vrednică de așa ceva.

Editor și redactor răspundător:

Dr. Victor Szmigelski.